

Hvem graver vi for?

Arkæologisk Forum

Arkæologisk Forum er et fagligt tidsskrift der søger at sætte det arkæologiske fag ind i en større sammenhæng - både videnskabeligt og samfundsmæssigt. Her kan både arkæologisk faglige og fagpolitiske emner formidles og debatteres.

Redaktion

Jette Rostock (ansv. redaktør)
Mette Palm
Claus Børre Petersen
Mille Gabriel
Bo Jensen
Mette Bjerrum Jensen

Udgiver

Foreningen af Fagarkæologer - FaF

Forsidefoto

Nivågård-barnet. Udgravet af Hørsholm Egnsmuseum. Foto: John Lee

Tryk og oplag

Holbæk Museum trykker 225 stk.

Arkæologisk Forum udkommer

Maj og November

Abonnement og løssalg

50,- kr. pr. nummer

Skriv til Arkæologisk Forum

Arkæologisk Forum modtager gerne bidrag. Du kan kontakte redaktionen, og få råd og vink om indholdet, læserne, formidlingsmåden, formaliteter, deadlines m.v.

Arkæologisk Forum
C/O Foreningen af Fagarkæologer,
Vandkunsten 5, 1. sal,
1467 København K.

E - mail: redaktion@archaeology.dk

ISSN 1399-5545

Artikler, indlæg og billeder må ikke mangfoldiggøres i nogen form uden skriftlig tilladelse fra redaktionen. Artikler i Arkæologisk Forum kan citeres med kildeangivelse, jf. ophavsretslovens bestemmelser vedr. citatret.

Ansvar for holdninger der kommer til udtryk i de forskellige artikler og indlæg, påhviler den enkelte forfatter.

Gennem indsamling, registrering, bevaring, forskning og formidling er det museernes opgave at sikre den danske kultur- og naturarv samt adgang til og viden om denne – ikke blot i forhold til fremtidig videnskabelig forskning, men også i forhold til offentligheden. Sådan kan man læse i den danske museumslov af 2001 - selv samme lov, der introducerer fænomenet bygherrebetalt udgravninger. Men hvordan kan den udgravende institution leve op til disse krav i forbindelse med privatfinansierede udgravninger? Det er ét af de temaer, der de senere år har præget det Arkæologiske Råds møder. Af mødereferaterne kan man læse, at det i rådet er den fremherskende opfattelse, at bygherre ikke kan forventes at ville betale for rundvisninger og formidling til offentligheden. I stedet foreslås det, at man kan operere med en 'museumstid' til den slags aktiviteter – tid, der naturligvis fratrækkes bygherres faktura i sidste ende.

Men er det rimeligt? Opnår bygherre i kraft af sin betaling retten til at bestemme, hvad der er arkæologiens arbejdsopgaver? Eller bør bygherres finansiering snarere betragtes som økonomisk kompensation for de opgaver, han påfører et museum, i og med hans byggeri destruerer en forhistorisk lokalitet?

Selvom Det Arkæologiske Råd overvejer nødvendigheden af i fremtidige bygherrekontrakter at pointere, at dokumentationsmateriale og oldsager naturligvis er den udgravende institutions ejendom, er førstnævnte scenario det dominerende i dag. I dag kan bygherre nemlig i kraft af sin finansiering nægte offentligheden adgang til udgravningen og dermed viden om kulturarven. Én ting er, at sådanne forbud er i direkte modstrid med museets formidlingspligt i henhold til Museumsloven. En anden ting er, at formidling nu engang er en integreret del af den arkæologiske praksis – og tilmed ikke blot noget vi gør for offentlighedens skyld. I stedet for at være envejskommunikation indebærer udgravningsrundvisninger nemlig ofte en frugtbar dialog, som bidrager til at udfordre arkæologiens forudfattede tolkninger. Ikke sjældent har offentlighedens spørgsmål og kommentarer vendt det arkæologiske verdensbillede på hovedet, og som del af en postmoderne, refleksiv arkæologi må denne dialog siges at være uundværlig.

Skal bygherre således fratages sin pligt til at betale ikke blot for offentlige rundvisninger til gavn for almenvellet, men tilmed for den arkæologiske fortolkningsproces, som må siges at være en integreret del af vores forskning? I så fald kan vi lige så godt tilkende bygherre både dokumentationsmateriale og oldsager – uden tolkning er disse nemlig ganske uden mening.

Redaktionen

<p>Foreningen af FaF Fagarkæologer</p>	<p>Vandkunsten 5, 1. sal 1467 København K faf@archaeology.dk www.archaeology.dk</p>
---	---